

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT ARXITEKTURA – QURILISH UNIVERSITETI

“KELISHILGAN”
o'quv ishlari bo'yicha
prorektor
M.T. Shodmonqulov
Ro'yxatga olindi: № 10.1A
«29» avgust 2025 yil

ARXITEKTURA RESTAVRATSIYASIDA LOYIHALASH 2

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 700000 – Muxandislik, ishlov berish va qurilish
Ta'lim sohasi: 730000 – Arxitektura va qurilish
Ta'lim yo'nalishi: 61020300- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi
va restavratsiyasi

Samarqand – 2025

Kurs ma'lumotlari

Course Information Form

Modul kodi Code REK3020	O'quv yili 2025-2026	Semestr 6	ECTS – Kreditlar 8			
Modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Auditoriya soatlari			Mustaqil ta'lim (soat/hafta) Independent Education (hour/week)
Fan nomi Title	Jami yuklama	Ma'ruza (soat/hafta) Lecture (hour/week)	Amaliy (soat/hafta) Practical (hour/week)	Laboratoriya (soat/hafta) Laboratory (hour/week)		
Arxitektura restavratsiyasida loyihalash 2	240	4	4	-	8	

Dastlabki shart Prerequisite	Yo'q None
---------------------------------	--------------

Semestr Semestr	Bahorgi Spring
--------------------	-------------------

Kurs tili Course language	O'zbek Uzbek
O'quv kursi Level of Course	Uchinchi kurs
Ta'lim yo'nalishlari Course type	61020300 – Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi;
Kurs toifasi Course Category	Asosiy Core Courses
Dars shakli Mode of Delivery	An'anaviy (Yuzma – yuz muloqot) Face – to - face

Ma'sul kafedra Owner academic unit	Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi;
Kursga ma'sul Cours Coordinator	Mirzayev D.M.
O'qituvchilar Instructor(s)	Jurayeva E., Nurmuradova Yu.B.
Yordamchilar Asistant(s)	Nurmuradova Yu.B.

Fanni o'qitishdan maqsad Course objectives	Tarixiy binolarni saqlash bo'yicha seminar talabalarni qurilgan merosni o'qish va tahlil qilishga o'rgatadi, loyihaga dastlabki bilim yo'lini o'rganish uchun vositalar va usullarni taklif qiladi, har bir bo'lim turli miqyosda (shahar, arxitektura va batafsil) sharhlaydi. Seminar tabiatni muhofaza qilish va binolarni o'rganishga multidisipliner yondashuvni o'rganadi, geometrik tadqiqotlardan tortib materiallarni o'rganishgacha, qarish va shikastlanish naqshlarini tan olishdan tortib, materiallarning o'zini saqlash usullarigacha. Qurilish elementlari (devorlar, pollar, gumbazlar, tomlar va boshqalar) tarixiy binolarda qo'llaniladigan materiallar va qurilish texnikasi haqida umumiy bilim nuqtai nazaridan ham, o'rganilayotgan
---	---

	binoning o'ziga xos xususiyatlari bilan bog'liq holda ham tekshiriladi. Ushbu trening restavratsiyani loyihalash masalalarini (qayta foydalanish, konsolidatsiya va h.k.) chuqurroq hal qilish uchun samarali asos yaratadi.
Fanning mazmuni Course content	talabalar binolarni multidisipliner tahlil qilish uchun asosiy tushunchalar va vositalarni bilishadi va tushunishadi. Ular mavjud binolarni binoning moddiyligi, qarish va degradatsiya hodisalari bo'yicha tahliliy baholashni o'tkazish orqali olgan bilimlarini qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Keyin ular o'z xulosalarini bino sifatini to'g'ri ko'rsatuvchi grafik dizaynlar, matnlar va og'zaki taqdimotlarga tarjima qiladilar. Ular o'qituvchilar tomonidan tanlab olingan diagnostika, loyihalash va amaliy tadqiqotlarni ishlab chiqish bo'yicha ko'rsatmalarni aniqlash uchun tahlil va o'rganish dasturini ishlab chiqish va mavjud muammolar bo'yicha ko'rsatmalar berish imkoniyatiga ega bo'ladilar.
Tavsiya qilingan yoki talab qilinadigan adabiyotlar ro'yxati Recommended Or Required Reading	Arxitektura yodgorliklarini ta'mirlash. Oliy o'quv yurtlari talabalari uchun darslik. Toshkent. 2009 Zohidov P.; Rahmonov A.; Nozilov D. Me'morchilik: darslik. M. M. Vaxitov, Sh. R. Mirzayev; 0 'zbekiston Respublikasi oliy va o'rta-maxsus ta'lim vazirligi. - Toshkent Tafakkur. QismI. Me'morchilik tarixi. -368 b. Toshkent. 2018. M.Muxamedova. Me'morchilik asoslari. -T.: «Fan va texnologiya», 2018,296 bet. Toshkent 2010. Arxitektura yodgorliklarining muhofaza hududlarini tashkil etish usullari. O'quv qo'llanma. SamDAQI, 2021 y. Islamova D.
Tavsiya etilgan qo'shimcha dastur komponentlari Recommended Optional Program Components	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-son "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi qonun. Uralov A.S., Haqqulov A. G'., Abduraimov Sh.M. Arxitektura yodgorliklarini ta'mirlash va qayta tiklash tamoyillari. Monografiya. – Samarqand 2020. 260 bet.
Kursni o'rganish natijalari Course learning outcomes	
1	talabalar binolarni multidisipliner tahlil qilish uchun asosiy tushunchalar va vositalarni bilishadi va tushunishadi.
2	mavjud binolarni binoning moddiyligi, qarish va degradatsiya hodisalari bo'yicha tahliliy baholashni o'tkazish orqali olgan bilimlarini qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar.
3	o'z xulosalarini bino sifatini to'g'ri ko'rsatuvchi grafik dizaynlar, matnlar va og'zaki taqdimotlarga tarjima qiladilar.
4	tanlab olingan diagnostika, loyihalash va amaliy tadqiqotlarni ishlab chiqish bo'yicha ko'rsatmalarni aniqlash uchun tahlil va o'rganish dasturini ishlab chiqish
5	mavjud muammolar bo'yicha ko'rsatmalar berish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Haftalik mavzular va tegishli tayyorgarlik ishlari Weekly Subjects and Related Preparation Studies		
Hafta Week	Mavzular Themes	Resurslar Related preparation
1.	Semestr davomida o'tkaziladigan o'quv mashg'ulotlari hajmi va maqsadi bilan tanishish, kurs mazmunini o'tkazish.	Arxitektura yodgorliklarini ta'mirlash. Oliy o'quv yurtlari talabalari uchun darslik. Toshkent. 2009 Zohidov P.; Rahmonov A.; Nozilov D.
2.	Arxitekturaviy restavratsiyada loyihalash fani bo'yicha topshiriqlar haqida ma'lumot	Arxitektura yodgorliklarini ta'mirlash. Oliy o'quv yurtlari talabalari uchun darslik. Toshkent. 2009

	berish va bibliografiya berish.	Zohidov P.; Rahmonov A.; Nozilov D.
3.	Tarixiy binolarni saqlash bo'yicha talabalarni qurilgan merosni o'qish va tahlil qilish, loyihaga dastlabki bilim yo'lini o'rganish uchun vositalar va usullarni taklif qilish, har bir bo'lim turli miqyosda (shahar, arxitektura va batafsil) sharhlash	<i>Amedeo Bellini (tahrirlangan)</i> , Conservation Techniques , Nashriyotchi: Anjeli, Nashr yili: 2001, ISBN: 9788820497767
4.	Binolarni o'rganishda multidisipliner yondashuv, geometrik tadqiqotlardan tortib materiallarni o'rganishgacha, qarish va shikastlanish naqshlarini tan olishdan tortib, materiallarning o'zini saqlash usullari	<i>Giovanni Karbonara (tahrirlangan)</i> , Arxitektura restavratsiyasi haqida risola , Nashriyot: utet, Nashr yili: 1996
5.	Qurilish elementlari (devorlar, pollar, gumbazlar, tomlar va boshqalar) tarixiy binolarda qo'llaniladigan materiallar va qurilish texnikasi haqida umumiy bilim nuqtai nazaridan ham, o'rganilayotgan binoning o'ziga xos xususiyatlari bilan bog'liq holda ham tekshirish	<i>Umberto Menikali</i> , tarixiy qurilish materiallari: an'anaviy materiallar texnologiyasi va foydalanish , nashriyot: Carocci, nashr yili: 1992, ISBN: 9788843008490
6.	Arxitektura tadqiqoti modulining integratsiyasi tezkor usullardan foydalangan holda geometrik suratga olish texnikasini o'rganish (zilziladan keyin va vaqtinchalik inshootlar va iskalalarni qurishdan oldin dronlar tomonidan amalga oshiriladi, shuningdek, lazerli skanerlar)	<i>Stefano F. Musso</i> , Tarixiy binolarni tiklash va tiklash , Nashriyotchi: EPC libri, Nashr yili: 2004, ISBN: 9788863107227
7.	Fotoplanlar va iloji bo'lsa, ortofotolar va ularga tegishli vektorizatsiya yaratish uchun tasvirlar binoning ayrim qismlari uchun fotogrametrik tarzda qayta ishlash	<i>Serena Pesenti (tahrirlangan)</i> , Tabiatni muhofaza qilish loyihasi , Nashriyotchi: Alinea, Nashr qilingan yili: 2001, ISBN: 9788881255375
8.	Loyihalashda an'anaviy usulni qo'llash	Arxitektura yodgorliklarining muhofaza hududlarini tashkil etish usullari. O'quv qo'llanma. SamDAQI, 2021 y. Islamova D.
9.	Arxitekturada ishlatiladigan gips elementlarini ishlab chiqarish texnikasi	M.Muxamedova. Me'morchilik asoslari. -T.: «Fan va texnologiya», 2018,296 bet.Toshkent 2010.
10.	Arxitekturada ishlatiladigan gipsli gips, gipsokarton, karton pastasi	Arxitektura yodgorliklarining muhofaza hududlarini tashkil etish usullari. O'quv qo'llanma. SamDAQI, 2021 y. Islamova D.
11.	Revzen (gips oynasi/ichki astar) ishlab chiqarish usullari	M.Muxamedova. Me'morchilik asoslari. -T.: «Fan va texnologiya», 2018,296 bet.Toshkent 2010.
12.	An'anaviy usulda Revzen (ichki astar) ishlab chiqarish	Arxitektura yodgorliklarining muhofaza hududlarini tashkil etish usullari. O'quv qo'llanma. SamDAQI, 2021 y. Islamova D.
13.	Revzen (gips oynasi/tashqi) ishlab chiqarish usullari	M.Muxamedova. Me'morchilik asoslari. -T.: «Fan va texnologiya», 2018,296 bet.Toshkent 2010.
14.	Mavzuni takrorlash	Arxitektura yodgorliklarining muhofaza hududlarini tashkil etish usullari. O'quv qo'llanma. SamDAQI, 2021 y. Islamova D.
15.	Taqdimotlar tayyorlash	M.Muxamedova. Me'morchilik asoslari. -T.: «Fan va texnologiya», 2018,296 bet.T. 2010.

Baholash jarayoni

Evaluation System		
Mashg'ulot turi Activities	Soni Number	Baholash Percentage of Grade
Darsga qatnashish Attendance / participation		
Laboratoriya ishi Laboratory		
Amaliy ish (qo'shimcha vazifa) Application		
Kurs ishi Field work		
Maxsus kurs amalyoti (ish joyida) Special course internship (work placement)		
Testlar Quizzes / studio critics		
Uyga vazifani baholash Homework assignments		
Ijodiy ish (taqdimot) Presentations / jury		
Loyiha ishi Project	1	20
Seminar Seminar / workshop		
Oraliq nazorat Mid -Terms	2	30
Yakuniy nazorat Final	1	40
O'zlashtirish ko'rsatgichi Percentage of in – term studies		60
Yakuniy imtihon bahosi Percentage of final examination		40
Jami Total		100

ECTS taqsimoti ECTS workload table			
Topshiriqlar Activities	Soni Number	Davomiyligi (soat) Duration (hour)	Umumiy yuklama Total workload
Mashg'ulot soati Course hours	15	4	60
Laboratoriya ishi Laboratory			
Amaliy ish (qo'shimcha vazifa) application	15	4	60
Kurs ishi Field work			
Mustaqil ta'lim Study hours out of class	15	8	120
Maxsus kurs amalyoti (ish joyida) Special course internship (work placement)			
Uyga vazifani baholash Homework assignments			
Testlar / Viktorina Quizzes / studio critics			
Loyiha ishi Project			
Ijodiy ish (taqdimot)			

Presentations / seminar			
Oraliq nazorat Mid – terms (Examination +Examination prep. Duration)			
Yakuniy nazorat (nazorat va nazoratga tayyorlanish soati) Final (examination +examination prep. Duration)			
Jami yuklama Total workload			240
Jami yuklama / 30 (soat) Total workload / 30(h)			8
Kredit ECTS credit			8

Qo'shimcha eslatmalar Extra Notes	Yo'q\ (bor bolsa yoziladi) None
---	------------------------------------

Fan uchun ma'sul: Course Coordinator:	Jurayeva E. – SamDAQU “Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restovratsiyasi” kafedrası (PhD) katta o'qituvchisi Nurmurodova Yu. SamDAQU “Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restovratsiyasi” kafedrası katta o'qituvchisi. nurmurodova.yulduz@samdaqu.edu.uz
Taqrizchilar: Reviewers:	Jurayeva E.E. – SamDAQU “Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restovratsiyasi” kafedrası dotsenti Kayumov X.I. - Geofundamentproekt MCHJ bosh maslahatchisi

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan 2025-yil uchun tasdiqlangan xalqaro e'tirof etilgan tashkilotlarning reytingida top 300 talikka kiruvchi Italiyaning Politecnico di Milano universiteti (QS-98,THE-201-250, ARWU-201-250) ning “Tarixiy binolarni saqlanish studiyasi” fan dasturlari tahlil qilinib ushbu asosda fan dastur ishlab chiqildi. “Arxitektura restavratsiyasida loyihalash” fanining dasturi tayyorlanib fanning mazmuni, kursni o'rganish maqsadi, mazmuni, natijalari va 5 ta mavzusi yangilandi.

https://www11.ceda.polimi.it/schedaincarico/schedaincarico/controller/scheda_pubblica/SchedaPublic.do?&evn_default=evento&c_classe=857865& pj0=0& pj1=0fe552bc86b4c50f97d7467d762dfed2

Mazkur Fan dasturi Mirzo Ulug'bek nomidagi Samarqand davlat Arxitektura-qurilish universiteti Kengashning 2025 yil __avgustdagi __sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Kafedra mudiri:

 Mirzayev D.M.

Tuzuvchi:

 Jurayeva E.,
Nurmurodova Yu.

Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti “Madaniy meros obektlarini asrash” fakulteti “60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi ” ta’lim yo’nalishi uchun tayyorlangan

“Arxitektura restavratsiyasida loyihalash” fanining namunaviy fan dasturi uchun ichki

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti Madaniy meros obektlarini asrash fakulteti “60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi ” kunduzgi ta’lim yo’nalishiga 2025-2026 o’quv yili uchun ishlab chiqilgan.

Fan dasturida fanni o’qitishning asosiy vazifalari, fanning mazmuni va uni o’qitish metodlari, texnologiyalari, o’qitish natijasida shakllanadigan umummadaniy va kasbiy kompetensiyalar qisqa va lo’nda bayon qilingan.

Dasturda har bir mavzuga ajratilgan ma’ruza, mashg’ulotlar soatlari miqdori mavzuni asosiy mazmun va mohiyatini talabalarga auditoriya va studio sinflarida yetkazish uchun yetarli deb hisoblayman.

Mavjud o’quv adabiyotlari, internet tarmog’ manbalari, elektron axborot resurslari, zamonaviy dasturiy vositalar ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etish va samaradorligini oshirishda zamonaviy kompyuter texnologiyalarida, shu jumladan Tarixiy yodgorliklarni va tarixiy shaharlarni o’rganishda tarixan shakllanishini o’rganib zamonaxiy arxitekturada qo’llashda va amaliyotda qo’llay olishni o’rganish ko’nikmalarga ega bo’lishni o’z ichiga olgan.

“60731100-Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi” ta’lim yo’nalishlari uchun tuzilgan “Arxitektura restavratsiyasida loyihalash” fanining namunaviy fan dasturi ta’lim dasturlariga qo’yilgan talablarga mos keladi va undan ta’lim jarayonida foydalanish mumkin.

AYoRvaR kafedrası
v.b. dotsenti :

Jurayeva E.E.

Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti “Madaniy meros obektlarini asrash” fakulteti “60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi ” ta’lim yo’nalishi uchun tayyorlangan

“Arxitektura restavratsiyasida loyihalash” fanining namunaviy fan dasturi uchun tashqi

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti Madaniy meros obektlarini asrash fakulteti “60731100-Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi ” kunduzgi ta’lim yo’nalishiga 2025-2026 o’quv yili uchun ishlab chiqilgan.

Fan dasturida fanni o’qitishning asosiy vazifalari, fanning mazmuni va uni o’qitish metodlari, texnologiyalari, o’qitish natijasida shakllanadigan umummadaniy va kasbiy kompetensiyalar qisqa va lo’nda bayon qilingan.

Dasturda har bir mavzuga ajratilgan ma’ruza, mashg’ulotlar soatlari miqdori mavzuni asosiy mazmun va mohiyatini talabalarga auditoriya va studio sinflarida yetkazish uchun yetarli deb hisoblayman.

Mavjud o’quv adabiyotlari, internet tarmog’ manbalari, elektron axborot resurslari, zamonaviy dasturiy vositalar ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etish va samaradorligini oshirishda zamonaviy kompyuter texnologiyalarida, shu jumladan Tarixiy yodgorliklarni va tarixiy shaharlarni o’rganishda tarixan shakllanishini o’rganib zamonaxiy arxitekturada qo’llashda va amaliyotda qo’llay olishni o’rganish ko’nikmalarga ega bo’lishni o’z ichiga olgan.

“60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi” ta’lim yo’nalishlari uchun tuzilgan “Arxitektura restavratsiyasida loyihalash” fanining namunaviy fan dasturi ta’lim dasturlariga qo’yilgan talablarga mos keladi va undan ta’lim jarayonida foydalanish mumkin.

“Geofundament MCHJ”
bosh maslahatchisi :

X.I.Kayumov